

Поліщук А. І.
*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
alinaropolischuk2001@gmail.com*

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ СКІФІВ

У статті йдеться про господарську діяльність скіфів, зокрема про скотарство, землеробство та домашнє виробництво.

Ключові слова: господарська діяльність, скіфи, виробництво.

Головним заняттям скіфського населення Степової Скіфії довгий час було кочове скотарство. Воно ґрунтувалося на розведенні і цілорічному утриманні під відкритим небом стадних копитних варин (коней, овець, великої рогатої худоби). Протягом досить довгого часу цей вид господарства був панівним на всьому Північному Причорномор'ї. Найбільш сприятливі природні умови для ведення чисто кочового скотарства існували в самій південній та середній природних підзонах степу (території нинішньої Одеської, Миколаївської, Херсонської та Донецької областей).

На межі V-VI ст. до н.е. в економіці Степової Скіфії відбуваються значні зміни. Колись родючі пасовища Північного Причорномор'я під впливом непомірного випасу тварин і ряду інших негативних впливів людської діяльності погіршуються. Так виникає напівкочове скотарство, що припускає зимове утримання худоби в загонах з підгодівлею його твердими кормами. Кормову базу напівкочово господарства становили заплавні пасовища, використання яких не вимагало тривалих кочувань. На лівому березі Дніпра виділяються три масиви плавневих пасовищ-Великий Лук, Мала і Велика Плавні, на правому березі – Базавлуцькі плавні.

Тривалий час - аж до загибелі Великої Скіфії - ці два види скотарства співіснували, складаючи економічну основу політичного об'єднання іменованого Велика Скіфія.

Що стосується землеробства, то розкопки поселень Подніпров'я свідчать про те, що ця галузь сформувалась на рубежі V- IV ст. до н.е. Воно не було пов'язано зі способами обробки землі, що застосовувалися в Подніпров'ї в період пізньої бронзи. Землеробство скіфів виникло з потреб скіфсько гокочового господарства і було орієнтоване на виробництво твердих кормів, необхідних для підгодівлі худоби в зимовий час. IV ст. до н.е. пасовища дніпровської заплави перестали забезпечувати кормами худобу в зимовий час і з'явилася необхідність в запасах пленчатого ячменю і проса. Також серед рослин переважали посухостійкі: просо звичайне, ячмінь туманний, меншою мірою - полба. В обробці землі використовувався переліг. На невеликій ділянці целени палили травостій, потім за допомогою ручного дерев'яного знаряддя її обробляли і засівали. Через рік-два ділянку запускали в переліг, який

використовувався як пасовище. Приблизно через десять років ділянка знову оброблялася[1,с36].

Всі види домашнього виробництва степових скіфів були повністю забезпечені власною сировиною (деревообробка, обробка каменю, виготовлення посуду, обробка скотарської сировини, прядіння і ткацтво). Залежність від природних ресурсів обумовила концентрацію основних видів домашнього виробництва степових скіфів у Подніпров'ї. Саме в заплаві Дніпра булазосереджена сировина для деревообробки. Використовувалася деревина дуба, ясена, бука, граба, клена, берези, тополі, вільхи, липи, верби. Способи самої обробки були досить складні - рубка, розкол стовбура дерева за допомогою клинів, лицювання поверхні долотом, теслом, гнуття, та довбання. Тобто деревообробка у степових скіфів досягала значного рівня розвитку та перебувала на стадії перетворення на ремесло. У степових скіфів ремесла як такого не було.

Список використаних джерел:

1. Іллінська В.А.. Скіфія VII-IV ст. до н.е. / В.А.Іллінська, А.І.Тероножкін.-К.:Норма, 2917.-16.

A. Polishchuk. Economic activities of the scythians.

Summary

The article deals with the economic activities of the Scythians, in particular about cattle breeding, agriculture and domestic production.

Key words: *economic, Scythians, production, particular.*

*Науковий керівник: Березовська Т.В., канд. екон. наук,
доцент кафедри українознавства,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Пурдик В. А.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
purdikvalentin@gmail.com*

РОЛЬ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

У роботі розглянуто сутність категорії «волонтерська діяльність». Визначено основні тенденції волонтерської діяльності з огляду на сучасні потреби суспільства, включаючи соціальні та економічні аспекти. Акцентовано на соціальній значимості волонтерської діяльності у реалізації волонтером індивідуальних якостей.

Ключові слова: *волонтерство, волонтерська діяльність, соціально-економічний розвиток, цінності, благодійність.*

Волонтерська діяльність у всьому світі відіграє важливу роль, з огляду на